

Guies temàtiques i tallers per millorar l'acompanyament a infants, adolescents i joves amb problemes de salut mental

- **SMC ha presentat quatre guies, dirigides a famílies i professionals, sobre la xarxa de salut mental, les autolesions, l'aïllament i les situacions de tensió i conflicte. Es completen amb tallers formatius per capacitar les persones que acompanyen els infants, adolescents i joves amb problemes de salut mental (fora de l'àmbit de la salut mental) a través de les taules de salut mental.**
- **Els reptes en la salut mental dels infants, adolescents i joves s'accentuen encara més amb les conseqüències de la pandèmia de la Covid19.**

Barcelona, 27 de maig. Salut Mental Catalunya (SMC) ha presentat en una **jornada tècnica** les quatre **guies de formació per a familiars i professionals que acompanyen infants i joves amb problemes de salut mental**. Els materials s'han elaborat en un procés participatiu que ha recollit el coneixement de 79 experts per experiència pròpia, familiars i professionals; i compta amb el suport de Fundació Probitas, entre altres finançadors.

Les noves guies són el punt de partida dels nous **tallers de capacitació** que s'han engegat per a **familiars i professionals** (de fora de la xarxa de salut mental especialitzada) **que acompanyen infants, adolescents i joves amb problemes de salut mental**. Aquest 2021, hem realitzat el **pilotatge de dos tallers** a Granollers i a Nou Barris (Barcelona).

Tant les guies com els tallers formen part del **projecte de formació en salut mental infantojuvenil per a familiars i professionals no especialitzats**. Es tracta d'un projecte innovador, no només per la manera com es planteja la capacitació, sinó per com el mateix espai de trobada contribueix a cercar i implementar les solucions: conjuntament amb la comunitat, a través de les Taules de Salut Mental de cada territori, formades pels agents comunitaris implicats en la salut mental.

La presidenta d'SMC, **Enriqueta Vidal**, ha iniciat la jornada destacant que la situació actual en què els efectes de la COVID han agreujat la salut mental d'infants, adolescents i joves, "ens interpel·la a dissenyar respostes que emergeixin de la realitat, del coneixement de les persones que viuen les situacions, de la seva experiència directa, familiars i professionals de la xarxa de salut mental i de la resta de l'entorn comunitari". En aquesta línia, el projecte de creació d'aquests materials i tallers respon a un dels reptes que va detectar l'informe "**Atenció a la salut mental infantil i adolescent a Catalunya**" elaborat el 2016 conjuntament per la Fundació Pere Tarrés i Salut Mental Catalunya.

En la benvinguda institucional, **Iolanda Moragues**, en representació de la Diputació de Barcelona, ha posat en valor el treball de les entitats i federacions per tal de participar en la planificació municipal de l'abordatge de la salut mental. Per la seva part, **Pilar Solanes**, de l'Ajuntament de Barcelona, ha col·locat la salut mental infantojuvenil com una prioritat en la resposta als efectes de la pandèmia, tant per part de l'Ajuntament com de les entitats, i ha apostat pel model comunitari i ha conclòs que "el projecte s'ha pilotat a Nou Barris, però esperem que s'ampliï a tot arreu". Finalment, **Magda Casamitjana**, del Departament de Salut, ha explicat que el canvi de model en salut mental és una decisió política, i que cal vetllar per què el Pla Nacional de Salut Mental i Addiccions, recentment anunciat pel Govern,

creixi i s'acompanyi de bona governança, tant institucional com municipal i a nivell de cada persona.

Guies: Aïllament, Autolesions, Situacions de tensió i conflicte i Xarxa de salut mental

L'objectiu dels nous materials elaborats per la Federació SMC i Spora Sinergies, és oferir orientacions per acompanyar els infants, adolescents i joves amb problemes de salut mental. Visibilitzar les seves necessitats i les de la família o d'altres figures d'acompanyament ajuda a entendre aquesta realitat i a donar una resposta que suposi una millora del benestar personal. Les guies aposten, doncs, per un abordatge relacional i sistèmic que inclou les diferents perspectives i necessitats de tots els implicats.

Aleix Causa, codirector d'Spora Sinergies, ha destacat el concepte innovador de *navegació* en l'acompanyament dels joves, amb l'objectiu d'oferir eines i informació per fer front a situacions de tensió, conflicte, autolesions i aïllament. En la mateixa taula, **Toni Cano** ha aportat la seva visió com a psicòleg de Justícia juvenil i col·laborador en l'elaboració de les guies, i ha destacat la importància de veure al jove més enllà del delicte que hagi pogut cometre, i tenir en compte també els seus factors emocionals.

Tallers de capacitació

Aquest 2021 s'ha realitzat el **pilotatge de dos tallers de capacitació** per a familiars i professionals a **Granollers** i a **Nou Barris** (Barcelona). L'objectiu ha estat promoure la prevenció i la promoció de la salut mental infanto-juvenil i contribuir a millorar l'atenció i acompanyament a través de les Taules de Salut Mental.

La col·laboració de les Taules de Salut Mental de Granollers i Nou Barris, així com de les entitats del territori (DARUMA Associació salut mental del Vallès Oriental i AFEM Nou Barris de Barcelona) ha permès capacitar els participants i obtenir una petita diagnosi per cada territori per impulsar plans d'acció locals, d'acord amb la feina feta als tallers.

La presentació dels tallers de capacitació ha anat a càrrec de **Miquel Miranda i Raquel Ariza**, psicòlegs, psicoterapeutes i formadors que han facilitat els tallers i n'han presentat els resultats. Han posat en valor les vivències compartides pels participants als tallers, el suport mutu i la participació col·laborativa en les formacions i grups de treball. La mateixa taula ha comptat amb el testimoni de **Glòria Cabrera** com a familiar participant en els tallers i col·laboradora en l'elaboració de les guies, que ha volgut remarcar la importància d'abordar els problemes de la salut mental d'una manera holística i constructiva, fent trobades de primera persona, professionals i familiars conjuntament, "perquè ens nodrim els uns als altres en un ambient distès i col·laboratiu".

Fent balanç del pilotatge del projecte, **Bàrbara Mitats**, responsable de projectes a SMC, ha destacat la satisfacció de totes les persones participants als tallers i a les sessions de treball amb les Taules de Salut Mental i el bon acompliment dels objectius plantejats. Així mateix, ha posat èmfasi en la importància d'avançar en un enfocament integral, comunitari i col·laboratiu, fomentant la participació de tothom, i apostant per la corresponsabilitat i la transversalitat. "Volem treballar en el desplegament d'aquests tallers de capacitació en format presencial, online o mixt, i en l'acompanyament posterior des de la Taula de Salut Mental del territori per impulsar els plans d'acció".

Isabel Alcalde, familiar, secretària de l'Associació DARUMA i coordinadora de la Taula de Salut Mental i Addiccions de Granollers, ha destacat la paraula *sinèrgia* com a bona definició del treball en comú i horitzontalitat, de tots els agents que treballen en salut mental en un territori. "Vam crear una comissió infantojuvenil quan vam veure que es tractava d'un col·lectiu prioritari. Però cal la implicació de tothom, i trobar la manera d'implicar més els joves en primera persona. És per això que no ens ho vam pensar quan vam tenir l'oportunitat de participar en els tallers de capacitació d'SMC", ha explicat.

El tancament de la jornada ha anat a càrrec de la directora d'SMC, **Marta Poll**, que ha avançat que l'objectiu és que les guies i els tallers de capacitació per acompanyar als joves amb problemes de salut mental arribin cada vegada a més persones i territoris com una estratègia compartida en línia amb el model comunitari en salut mental.

Les guies i els tallers han estat possible gràcies a la col·laboració imprescindible de la Fundació Probitas i també de DKV, l'Ajuntament de Barcelona, el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona, més les entitats DARUMA - Associació de familiars per la salut mental del Vallès Oriental i AFEM Nou Barris de Barcelona.

L'acte, que ha estat conduït per **Cristina Conejo**, responsable del model Espai Situa't de l'Activa't per la salut mental, ja es pot visionar al [canal de youtube d'SMC](#).

Per a més informació o entrevistes:

Lydia Santín | 605 912 718 | premsa@salutmental.org

Consulta les quatre [guies en pdf](#) | [Programa](#) jornada | [Gravació](#) jornada

Dossier Jornada pdf: ["Impulsant millores en l'atenció a infants, adolescents i joves amb problemes de salut mental"](#)

Fotografies online de la jornada (27/05/2021):

- [Taula Inaugural](#)
- [Miquel Miranda, Raquel Ariza i Glòria Cabrera](#)
- [Aleix Causa i Toni Cano](#)
- [Isabel Alcalde i Bàrbara Mitats](#)
- [Enriqueta Vidal i Cristina Conejo](#)
- [Enriqueta Vidal](#)